

III

(Akty przygotowawcze)

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 5 grudnia 2014 r.

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 184/2005 w sprawie statystyki Wspólnoty w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich w odniesieniu do powierzenia Komisji uprawnień delegowanych i wykonawczych do przyjmowania niektórych środków

(CON/2014/84)

(2015/C 31/04)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniu 15 lipca 2014 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wniosek Rady Unii Europejskiej o wydanie opinii w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 184/2005 w sprawie statystyki Wspólnoty w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich w odniesieniu do powierzenia Komisji uprawnień delegowanych i wykonawczych do przyjmowania niektórych środków⁽¹⁾ (dalej „proponowane rozporządzenie”).

Właściwość EBC do wydania opinii wynika z art. 127 ust. 4 i art. 282 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, ponieważ proponowane rozporządzenie dotyczy gromadzenia informacji statystycznych dotyczących bilansu płatniczego, co jest zadaniem Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESCB) zgodnie z art. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 2533/98⁽²⁾. Rada Prezesów wydała niniejszą opinię zgodnie z pierwszym zdaniem art. 17.5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego.

1. Uwagi ogólne

- 1.1. Europejskie statystyki są opracowywane, tworzone i rozpowszechniane zarówno w ramach Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS), jak i ESBC, przy czym oba systemy funkcjonują w kontekście osobnych ram prawnych odzwierciedlających ich struktury zarządzania⁽³⁾.
- 1.2. Artykuł 2 rozporządzenia (WE) nr 2533/98 powierza EBC, wspieranemu przez krajowe banki centralne (KBC), zadanie gromadzenia informacji statystycznych dotyczących, między innymi, bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej, bądź od właściwych organów krajowych, bądź bezpośrednio od podmiotów gospodarczych. Pierwotne wymogi sprawozdawczości statystycznej EBC w zakresie statystyk dotyczących bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej zostały określone przez Radę Prezesów EBC w wytycznych EBC/1998/17⁽⁴⁾ i zmienione w dniu 9 grudnia 2011 r. wytycznymi EBC/2011/23.

⁽¹⁾ COM(2014) 379 final.

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2533/98 z dnia 23 listopada 1998 r. dotyczące zbierania informacji statystycznych przez Europejski Bank Centralny (Dz.U. L 318 z 27.11.1998, s. 8); zob. również zalecenie EBC/2003/8 z dnia 2 maja 2003 r. w sprawie wymogów sprawozdawczości statystycznej Europejskiego Banku Centralnego w dziedzinie statystyki bilansu płatniczego, międzynarodowej pozycji inwestycyjnej oraz płynnych aktywów i pasywów w walutach obcych (Dz.U. C 126 z 28.5.2003, s. 7) oraz wytyczne EBC/2011/23 z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie wymogów sprawozdawczości statystycznej Europejskiego Banku Centralnego w zakresie statystyki zagranicznej (Dz.U. L 65 z 3.3.2012, s. 1).

⁽³⁾ Zobacz art. 338 ust. 1 Traktatu, art. 5 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego (dalej „statut ESBC”) i motyw 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 1101/2008 w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności, rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyk Wspólnoty oraz decyzja Rady 89/382/EWG, Euratom w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Programów Statystycznych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 87 z 31.3.2009, s. 164).

⁽⁴⁾ Wytyczne EBC/1998/17 z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie wymogów sprawozdawczości statystycznej Europejskiego Banku Centralnego w dziedzinie statystyki bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej (Dz.U. L 115 z 4.5.1999, s. 47).

- 1.3. Statystyki dotyczące bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej stanowią kluczowe zestawienia danych pomocne ESBC w realizacji zadań związanych z kształtowaniem i wdrażaniem jednolitej polityki monetarnej, prowadzeniem ewentualnych operacji walutowych i utrzymywaniem oficjalnych rezerw. Są one również przydatne w ocenie zewnętrznych słabych stron i wzajemnych powiązań do celów stabilności finansowej, wspólnego zestawu wskaźników ilościowych i jakościowych służących określaniu i mierzeniu ryzyka systemowego (tzw. „risk dashboard”) Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (ERRS) ⁽¹⁾ oraz „tabeli wskaźników” stosowanej w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej ⁽²⁾. Statystyki dotyczące bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej stanowią część „Szczęólnego standardu rozpowszechniania danych” (Special Data Dissemination Standard) oraz „Szczęólnego standardu rozpowszechniania danych plus” (Special Data Dissemination Standard Plus) Międzynarodowego Funduszu Monetarneego (MFM) ⁽³⁾ i są wymagane na potrzeby „konsultacji w ramach art. IV” strefy euro i państw członkowskich. EBC i KBC publikują comiesięczne i cokwartalne statystyki dotyczące bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej.
- 1.4. W dniu 12 stycznia 2005 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły rozporządzenie (WE) nr 184/2005 ⁽⁴⁾ ustanawiające wymogi sprawozdawcze w zakresie tworzenia statystyk dotyczących bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich. Komitet ds. Bilansu Płatniczego ustanowiony tym samym rozporządzeniem ⁽⁵⁾, w którym państwa członkowskie są reprezentowane głównie przez KBC, zapewnia zasadniczą spójność wymogów sprawozdawczych, metodyki i procesów zapewnienia jakości odnoszących się do statystyki w zakresie bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej.
- 1.5. Jako członkowie ESBC KBC tworzą europejskie statystyki zgodnie z art. 3 i 5 statutu ESBC, a także przepisami wykonawczymi rozporządzenia (WE) nr 2533/98, i nie uczestniczą w tworzeniu europejskich statystyk na mocy rozporządzenia (WE) nr 223/2009 ⁽⁶⁾. Dlatego, w wyniku porozumienia między KBC a Komisją (Eurostatem), uzgodniono, że statystyki tworzone przez KBC mogą być używane bezpośrednio lub pośrednio przez Komisję (Eurostat) do celów tworzenia statystyki europejskiej.
- 1.6. Ponieważ rozporządzenie (WE) nr 2533/98 powierza gromadzenie informacji statystycznych dotyczących bilansu płatniczego lub międzynarodowej pozycji inwestycyjnej EBC, przy pomocy KBC, a także w celu zminimalizowania obciążeń związanych ze sprawozdawczością i zagwarantowania spójności niezbędnej do tworzenia europejskich statystyk, wzywa się Komisję do odpowiedniego korzystania ze statystyk w zakresie bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej dostarczanych przez ESBC.

2. Uwagi szczegółowe

- 2.1. *Wdrożenie nowego systemu przyjmowania aktów delegowanych i wykonawczych w dziedzinie statystyk dotyczących bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej*
 - 2.1.1. Proponowane rozporządzenie wprowadza nowy system przyjmowania aktów delegowanych i wykonawczych, zgodnie z art. 290 i 291 Traktatu, w dziedzinie statystyk w zakresie bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej. Artykuł 1 ust. 1 proponowanego rozporządzenia przewiduje nadanie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych mających na celu zmianę wymogów dotyczących danych odnoszących się do bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej, w tym zmian, uzupełnień i ograniczeń poszczególnych kategorii danych, a także terminów przekazywania danych. Podobnie w art. 1 ust. 2 zaproponowano powierzenie Komisji uprawnień wykonawczych w celu przyjęcia wspólnych norm jakości i harmonizacji treści i częstotliwości składania sprawozdań dotyczących jakości statystyk w zakresie bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej.
 - 2.1.2. Wymogi dotyczące danych, terminy przekazywania danych i normy zapewnienia jakości stanowią zasadnicze elementy rozporządzenia (WE) nr 184/2005 i mają bezpośredni wpływ na obciążenia sprawozdawcze podmiotów gromadzących dane i podmiotów sprawozdających. Ponieważ ESBC wypełnia powierzone mu przez Radę zadanie gromadzenia statystyk dotyczących bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej bądź od właściwych organów krajowych, bądź bezpośrednio od podmiotów gospodarczych, od 1998 r., przy określaniu zakresu tych statystyk, ich zmianie i aktualizacji należy zapewnić ścisłą współpracę między ESBC a Europejskim Systemem Statystycznym (ESS). W przeciwnym razie europejskie statystyki dotyczące bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej przygotowywane przez ESS i ESBC mogą być niepotrzebnie rozbieżne lub niespójne.

⁽¹⁾ Jest przedmiotem osobnego dokumentu.

⁽²⁾ Zobacz art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Zobacz dokumenty programowe (Policy Papers) MFW zatytułowane „Zmiany szczególnego standardu rozpowszechniania danych i ustanowienie szczególnego standardu rozpowszechniania danych plus – proponowane decyzje” („Revisions to the Special Data Dissemination Standard and Establishment of the Special Data Dissemination Standard Plus—Proposed Decisions”) z dnia 4 października 2012 r. oraz „Modyfikacje szczególnego standardu rozpowszechniania danych plus” („Modifications to the Special Data Dissemination Standard Plus”) z dnia 19 marca 2014 r., dostępne na stronie internetowej MFW pod adresem www.imf.org

⁽⁴⁾ Rozporządzenie (WE) nr 184/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 stycznia 2005 r. w sprawie statystyki Wspólnoty w zakresie bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i zagranicznych inwestycji bezpośrednich (Dz.U. L 35 z 8.2.2005, s. 23).

⁽⁵⁾ Zobacz art. 11 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 184/2005.

⁽⁶⁾ Zobacz motyw 9 rozporządzenia.

- 2.1.3. Rozbieżne lub niespójne wymogi sprawozdawczości statystycznej w zakresie bilansu płatniczego nie tylko powodują wzrost obciążeń sprawozdawczych respondentów, takich jak małe i średnie przedsiębiorstwa, lecz mogą również skutkować różnicami statystyk bilansu płatniczego w zależności od celu gromadzenia danych. Różnice te przeczyłyby zasadom przydatności, opłacalności i minimalizacji obciążeń sprawozdawczych określonych w rozporządzeniu (WE) nr 223/2009 i rozporządzeniu (WE) nr 2533/98.
- 2.1.4. Dłatego EBC nie popiera zawartej w art. 1 ust. 1 proponowanego rozporządzenia propozycji przekazania Komisji uprawnień do zmiany wymogów dotyczących danych w odniesieniu do bilansu płatniczego i międzynarodowej pozycji inwestycyjnej, w tym wymogów dotyczących zmian, uzupełnień i ograniczeń poszczególnych kategorii danych, a także terminów przekazywania danych. Należy odpowiednio skreślić art. 1 ust. 1 i art. 1 ust. 3 proponowanego rozporządzenia.
- 2.2. *Rola Komitetu ds. Statystyki Walutowej, Finansowej i Bilansu Płatniczego*
- 2.2.1. Proponowane rozporządzenie przewiduje likwidację Komitetu ds. Bilansu Płatniczego i przeniesienie wszystkich uprawnień komitetowych na Komitet ds. Europejskiego Systemu Statystycznego, w którym członkowie ESBC nie są reprezentowani⁽¹⁾. Ponadto, będąc członkami ESBC, KBC tworzą europejskie statystyki zgodnie z art. 3 i 5 statutu ESBC, a także przepisami wykonawczymi rozporządzenia (WE) nr 2533/98, i nie uczestniczą w tworzeniu europejskich statystyk na mocy rozporządzenia (WE) nr 223/2009.
- 2.2.2. Aby zapewnić dalszą ścisłą współpracę w tej dziedzinie, filarem współpracy w zakresie bilansu płatniczego i powiązanych statystyk (np. statystyk dotyczących międzynarodowego handlu towarami, międzynarodowego handlu usługami, bezpośrednich inwestycji zagranicznych, zagranicznych podmiotów powiązanych) należy uczynić Komitet ds. Statystyki Walutowej, Finansowej i Bilansu Płatniczego⁽²⁾, z którym niezbędne byłoby konsultowanie wniosków dotyczących nowych aktów prawnych – w tym zmieniających – odnoszących się do bilansu płatniczego i powiązanych statystyk.
- 2.2.3. W związku z tym, w art. 1 ust. 2 i art. 1 ust. 4 proponowanego rozporządzenia, który zobowiązuje Komisję do zasięgnięcia opinii Komitetu ds. Statystyki Walutowej, Finansowej i Bilansu Płatniczego przed złożeniem wniosku dotyczącego zmian zasadniczych elementów rozporządzenia (WE) nr 184/2005, należy umieścić odpowiednie brzmienie. Powinno to dotyczyć w szczególności zmian obejmujących: a) wymogi dotyczące danych, w tym terminów przekazywania danych oraz zmian, uzupełnień i ograniczeń poszczególnych kategorii danych; b) aktualizacji definicji określonych w załączniku II rozporządzenia (WE) nr 184/2005; i c) wspólnych standardów jakości oraz treści i częstotliwości sprawozdań dotyczących jakości.

2.3. *Konsultacje EBC*

Akty wykonawcze Komisji stanowią proponowane akty Unii w rozumieniu tiret pierwszego art. 127 ust. 4 i art. 282 ust. 5 Traktatu⁽³⁾. Dlatego niezbędne jest konsultowanie z EBC – niezależnie od konsultacji z Komitetem ds. Statystyki Walutowej, Finansowej i Bilansu Płatniczego – każdego projektu aktu wykonawczego w dziedzinach podlegających jego kompetencji. Ten proces konsultacji umożliwi pełne wykorzystanie ugruntowanych doświadczeń i wiedzy fachowej EBC w zakresie statystyk dotyczących bilansu płatniczego.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 5 grudnia 2014 r.

Mario DRAGHI

Prezes EBC

⁽¹⁾ Zobacz art. 7 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 223/2009.

⁽²⁾ Zobacz art. 9 rozporządzenia (WE) nr 223/2009. Komitet ds. Statystyki Walutowej, Finansowej i Bilansu Płatniczego został ustanowiony decyzją Rady 2006/856/WE z dnia 13 listopada 2006 r. ustanawiającą Komitet ds. Statystyki Walutowej, Finansowej i Bilansu Płatniczego (Dz.U. L 332 z 30.11.2006, s. 21).

⁽³⁾ Tiret pierwsze art. 127 ust. 4 Traktatu stanowi, że EBC jest konsultowany „w sprawie każdego projektu regulacji w dziedzinach podlegających jego kompetencji”. Artykuł 282 ust. 5 Traktatu stanowi, że: „w zakresie swoich uprawnień Europejski Bank Centralny jest konsultowany w sprawie każdego projektu aktu Unii”.